

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

الضوابط الشرعية
لموقف المسلم في الفتن

Al-Dawābiṭ al-sharʿiyya

**Musulmanul în
vremuri de tulburare**

Ṣāliḥ ibn ʿAbd al-ʿAzīz
Āl al-Shaykh

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Şālih ibn ʿAbd al-ʿAzīz Āl al-Shaykh

Cum se conduce musulmanul în vremuri de tulburare

Reguli şi principii din Coran şi Sunna

الضوابط الشرعية لموقف المسلم في
الفتن

Al-Ḍawābiṭ al-sharʿiyya

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: الضوابط الشرعية لموقف المسلم في الفتن

Ediția I

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project, text 'uthmānī, licență Creative Commons Attribution 3.0 (CC BY 3.0). Textul arab este reprodus fără modificări. <https://tanzil.net> · <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Detaliu de legătură de carte · India, secolul al XVII-lea. The Metropolitan Museum of Art, 55.121.10.45 · CC0 / domeniul public.

Cuprins

Introducere	1
Foloasele respectării regulilor și principiilor	6
1 Blândețe, chibzuință și stăpânire de sine	8
Regulile Legii care trebuie urmate în vremuri de tulburare	8
Blândețea	8
Chibzuința	9
Stăpânirea de sine	9
2 Înțelegerea chestiunii înaintea judecării ei	12
3 Dreptate și echitate în toate treburile	15
4 Ținerea de comunitate și părăsirea dezbinării	17
5 Cântărirea stindardelor potrivit Legii	20
Balanțele credinței și necredinței	21
Balanțele deplinătății practicării Islamului	24
6 Cumpătare în cuvinte și fapte	28
7 Loialitate față de credincioși și respect pentru învățați	32
8 Deosebirea dintre alianță, atașament și cererea de ajutor	36
Tawallî: sprijinirea părții necredincioase împotriva musulmanilor	36
Muwâlâ: atașamentul din interes lumesc	37
Cererea de ajutor și angajarea	38
9 Prudență în raportarea hadithurilor la evenimente	39
Încheiere	40
Glosar	41
Bibliografie	42
Indice	43

Introducere

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Cel Îndurător.

Lauda Îi aparține lui Allah. Lauda Îi aparține lui Allah, Cel care a spus:

﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي
الْأَمْرِ جَ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ وَإِنْ
جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ اللَّهُ يُحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾

*„Fiecărei comunități i-am rânduit un ritual pe care îl urmează.
Să nu se certe cu tine în această privință! Cheamă la Domnul
tău; tu ești pe o călăuzire dreaptă. Iar dacă se ceartă cu tine,
spune: «Allah știe cel mai bine ceea ce faceți.» Allah va judeca
între voi, în Ziua Învierii, cu privire la cele asupra cărora aveau
neînțelegeri.”*

Coran 22:67–69

Lauda Îi aparține lui Allah, Cel care a spus:

﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ
 دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا
 لَهُ مِنْ مُضِلٍّ ۚ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ﴾

„Oare nu îi este Allah de ajuns robului Său? Ei te înspăimântă cu cei pe care îi adoră în afara Lui. Pe cel pe care Allah îl lasă în rătăcire nu îl poate călăuzi nimeni. Iar pe cel pe care Allah îl călăuzește nu îl poate rătăci nimeni. Oare nu este Allah Puternic, Stăpân al răzbunării?”

Coran 39:36–37

Mărturisesc că nu există alt dumnezeu vrednic de adorare în afară de Allah, Singur, fără asociat: mărturisirea celui a cărui inimă și al cărui suflet au fost pătrunse de cuvântul unicității lui Allah și care a cunoscut astfel vorbele și faptele pe care Allah le iubește și de care este mulțumit.

Mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul lui Allah, alesul și prietenul Său apropiat. El este vestitorul și prevenitorul: a adus vestea bună și a avertizat, a vorbit și a învățat. Ferice de cel care urmează Sunna sa, îi calcă pe urme și se călăuzește după îndrumarea sa. Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace lui, familiei sale, companionilor săi și celor care urmează călăuzirea lor până în Ziua Judecății. Acestea fiind spuse:

Fraților! Căutați adăpost la Allah, slăvit și preaînalt este El, de tulburări. Căutați adăpost la Allah de tulburările care ard religia, mintea, trupul și orice bine. Căutați adăpost la Allah de ele, căci într-o tulburare nu este niciodată vreun bine. Profetul ﷺ căuta adesea adăpost la Allah de tulburări și avertiza împotriva lor.

De aceea, când al-Bukhārī, Allah să aibă milă de el, a inclus în Șaḥīḥ-ul său Cartea tulburărilor, a început-o cu acest capitol:
„Cuvintele lui Allah Preaînaltul: «Feriți-vă de o încercare care nu îi va lovi numai pe cei nedrepti dintre voi» și avertismentele Trimisului lui Allah ﷺ împotriva tulburărilor.”

﴿وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً﴾

„Feriți-vă de o încercare care nu îi va lovi numai pe cei nedrepti dintre voi.”

Coran 8:25 · Fragment coranic

Când vin tulburările, ele nu îl lovesc numai pe cel nedrept, ci îi lovesc pe toți. Odată venite, nu îi mai lasă celui care ar avea ceva de spus puțința de a îndrepta lucrurile. Trebuie să ne ferim de ele înainte să se producă și să ne ținem cu adevărat cât mai departe de tot ce ne apropie sau ne aduce în preajma unei tulburări. Înmulțirea tulburărilor este unul dintre semnele vremurilor de pe urmă. În relatarea autentică, Profetul ﷺ a spus:

يتقارب الزمان، ويقل العمل، ويلقى الشح، وتكثر - أو
 قال: تظهر - الفتن

„Timpul va trece tot mai repede, faptele se vor împuțina, zgârcenia se va răspândi, iar tulburările se vor înmulți — sau a spus: vor apărea.”

Al-Bukhārī, nr. 7061.

Când apar tulburările, ele aduc cu sine o stricăciune care apropie venirea Ceasului. Din mila sa față de noi, Profetul lui Allah ﷺ ne-a avertizat împotriva tuturor tulburărilor. Allah, slăvit și preaînalt este El, ne-a avertizat prin cuvintele Sale:

﴿وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً﴾

„Feriți-vă de o încercare care nu îi va lovi numai pe cei nedrepti dintre voi.”

Coran 8:25 · Fragment coranic

Ibn Kathîr, Allah să aibă milă de el, a spus în explicarea acestui verset: „*Deși cei cărora li se adresa erau companionii Trimisului lui Allah ﷺ, versetul îi cuprinde pe toți musulmanii, deoarece Profetul ﷺ avertiza împotriva tulburărilor.*”

Al-Âlūsî a spus și el în comentariul său, la acest verset: „*Încercarea din cuvintele «Feriți-vă de o încercare care nu îi va lovi numai pe cei nedrești dintre voi» a fost explicată prin mai multe lucruri. Printre ele: atitudinea împăciuitoare care compromite poruncirea binelui și oprirea răului; dezbinarea și neînțelegerile; renunțarea la dezaprobarea inovațiilor atunci când apar; precum și altele.*” El a spus: „*Fiecare înțeles se aplică potrivit împrejurărilor.*”

Adică, dacă vremea este una a dezbinării și neînțelegerii, să ne avertizăm unii pe alții cu aceste cuvinte: „*Feriți-vă de o încercare care nu îi va lovi numai pe cei nedrești dintre voi.*” Feriți-vă de o dezbinare și de o neînțelegere ale căror urmări nu îl lovesc numai pe cel nedrept, ci pe toți. Efectele dezbinării și neînțelegerii, de pildă, nu se limitează la cel care a fost nedrept.

De aceea, am dorit cu acest prilej să reamintim acest lucru. Vedem, cu voia lui Allah, o trezire islamică bine îndrumată în această țară, care se ocupă de unicitatea lui Allah și susține chemarea la ea într-o vreme în care nu vedem pe alții împlinind această chemare decât pe cei pe care Allah îi voiește.

A fost, așadar, necesar să le reamintim lor și nouă tuturor că trebuie să ne îngrijim de cunoașterea folositoare, de credința înaintașilor dreptcredincioși și de credința oamenilor Sunnei și ai comunității.

Sperăm ca această trezire binecuvântată să răspândească religia lui Allah și să îi facă pe oameni să iubească Legea revelată și statornicia. Sperăm să rămână întemeiată pe cunoașterea folositoare, fiindcă tinerii noștri sunt astăzi foarte dornici de ea și de cuvintele oamenilor Sunnei și ai comunității.

De aceea, socotesc că îmi revine să le transmit, să le reamintesc și să le explic ceea ce cunosc din cuvintele învățaților noștri și ale oamenilor Sunnei și ai comunității, întemeiate pe cuvintele Celui Ales ﷺ și, mai înainte de acestea, pe cuvintele Domnului, slăvit este El.

Dacă nu se ține seama de starea tulburărilor și nu sunt privite urmările lor, viitorul va aduce o situație rea, dacă învățații nu au discernământul pătrunzător și înțelegerea dreaptă prin care să întâmpine noile împrejurări și tulburările potrivit vocii lui Allah și îndrumării Trimisului Său ﷺ.

Trebuie, așadar, respectate regulile și principiile. Prin reguli, omul se păzește de greșeală. Dacă primim regulile Legii și principiile care trebuie urmate, ne ținem de ele și le urmăm calea, vom dobândi, cu voia lui Allah, binefaceri pe care nu le vom regreta niciodată.

Trebuie să cunoști regula fiecărei chestiuni, musulmanule, ca să te poți păzi de a fi târât sau de a te îndrepta singur către un lucru al cărui deznodământ bun nu îl cunoști ori despre care nu știi dacă va duce la un folos sau la un rău. Înțelegem astfel că trebuie să respectăm regulile și principiile explicate de oamenii Sunnei și ai comunității.

Ce înseamnă o regulă specifică și un principiu general? Regula specifică, într-o anumită chestiune, este ceea ce ne face cunoscut criteriul care guvernează problemele aceluiași capitol și la care se întorc ele. Principiul general este o normă cuprinzătoare la care se întorc probleme din capitole diferite.

De aceea, este necesar să primim regulile și principiile urmate de oamenii Sunnei și ai comunității. Profetul ﷺ a spus:

إِنَّهُ مِنْ يَعْشُ مِنْكُمْ فِسِيرَى اخْتِلَافَا كَثِيرَا، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي
وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا
وَعُضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ

„Cel care va trăi dintre voi va vedea multe neînțelegeri.

Țineți-vă, așadar, de Sunna mea și de sunna califilor bine îndrumați de după mine. Țineți-vă strâns de ea și prindeți-o cu mâselele.”

Abū Dāwūd, nr. 4607; al-Tirmidhī, nr. 2676.

Da. Companionii au văzut neînțelegeri după moartea sa ﷺ și nu au fost salvați decât prin faptul că s-au ținut de principiile limpezi urmate de Cel Ales ﷺ și de califii bine îndrumați de după el.

Foloasele respectării regulilor și principiilor

În primul rând: respectarea regulilor și principiilor păzește înțelegerea musulmanului de concepții pe care Legea nu le încuviințează și îi disciplinează gândirea. Se știe că, atunci când musulmanul își formează o imagine despre o chestiune fără o regulă sau un principiu la care să se întoarcă, mintea lui poate rătăci în felurite direcții în privința conduitei sale personale, familiale, sociale sau a comunității sale. Înțelegi astfel însemnătatea acestor reguli și principii: ele disciplinează mintea musulmanului și felul în care înțelege lucrurile, din care se nasc faptele sale personale, familiale și sociale.

În al doilea rând: respectarea regulilor și principiilor mai are un folos, acela de a-l păzi pe musulman de greșală. Dacă, în noile împrejurări sau când apar tulburări, își urmează propria părere, le analizează numai cu mintea sa și le judecă singur, fără regulile și principiile oamenilor Sunnei și ai comunității, nu este la adăpost de greșală. Iar când greșește, urmarea nu este bună: greșeala se dezvoltă, se ramifică și se poate mări tot mai mult.

Respectarea regulilor și principiilor are, așadar, un folos foarte mare: ne păzește de greșală. De ce? Cine a formulat aceste reguli și principii și ne-a călăuzit prin ele? Oamenii Sunnei și ai comunității, potrivit dovezilor. Cine urmează dovada și îi urmează pe oamenii Sunnei și ai comunității nu va regreta niciodată.

În al treilea rând: respectarea acestor reguli și principii îl ferește pe musulman de păcat. Dacă își urmează propria părere — sau dacă tu îți urmezi părerea și ceea ce socotești corect — fără să ții seama de aceste reguli și principii, nu ești la adăpost de păcat, fiindcă nu cunoști urmările viitoare ale spuselor și faptelor tale când îți urmezi părerea ori ceea ce ți s-a părut corect. Dacă însă primești regulile și principiile generale arătate de dovezi, vei fi ferit, cu voia lui Allah, de păcat. Allah, slăvit și preaînalt este El,

te va scuza, fiindcă ai urmat dovada. A procedat bine cel care s-a oprit la ceea ce i-a fost transmis.

Prin aceste trei foloase, fraților, ne devine limpede nevoia de a primi regulile și principiile pe care urmează să le explicăm. Temeiul și dovada lor provin din unul dintre două lucruri:

Primul: regula ori principiul este enunțat în dovezile Legii, fie în Coran, fie în Sunna, iar oamenii Sunnei și ai comunității au primit ceea ce arată acele dovezi din Coran sau din sunna Celui Ales ﷺ.

Al doilea: temeiul său se află în conduita practică demnă de urmat a companionilor Trimisului lui Allah ﷺ. Companionii, urmașii lor și învățații oamenilor Sunnei și ai comunității au avut o conduită practică atunci când au apărut tulburări și s-au schimbat împrejurările. Au respectat acele principii, s-au sprijinit pe dovezi, le-au aplicat și le-au păzit în fapt.

De aceea, discernământul și mintea noastră nu se vor abate dacă primim ceea ce au pus ei în practică, dovezile pe care s-au sprijinit și calea pe care au urmat-o.

Din mila Sa față de noi, Allah nu ne-a lăsat fără un model de urmat. Învățații oamenilor Sunnei și ai comunității sunt cei la a căror înțelegere, judecată și cuvinte ne întorcem, fiindcă au învățat din Lege, din principiile ei generale și din regulile care trebuie respectate ceea ce îi păzește de greșală și de pierderea cumpătului.

Îți devine astfel limpede obligația de a primi regulile și principiile pe care le voi aminti acum. Îți devin limpezi și folosul lor, nevoia de a le urma și binele pe care îl aduc pentru tine și pentru societatea ta atunci când le primești și le respecti. Ferice de cel care urmează un îndrumător bine călăuzit și ceea ce arată dovezile: ferice de el pentru calea și călăuzirea sa, pe care nu le va regreta niciodată.

Blândețe, chibzuință și stăpânire de sine

Regulile Legii care trebuie urmate în vremuri de tulburare

Prima dintre aceste reguli și principii este aceasta: când apar tulburări sau se schimbă împrejurările, fii blând, chibzuit și stăpân pe tine; nu te grăbi. Este un principiu însemnat: ai nevoie de blândețe, de chibzuință și de stăpânire de sine. Sunt trei lucruri.

Blândețea

În privința primului, blândețea, Profetul ﷺ a spus, potrivit unei relatări autentice:

ما كان الرفق في شيء إلا زانه، ولا نزع من شيء إلا شانه

„Blândețea nu se află într-un lucru fără să-l înfrumusețeze și nu este smulsă dintr-un lucru fără să-l urâtească.”

Muslim, nr. 2594.

Învățații au explicat că, în expresia „nu se află într-un lucru fără să-l înfrumusețeze”, cuvântul „lucru” este un substantiv nehotărât într-o construcție negativă. Potrivit principiilor de interpretare, el îi cuprinde pe toți: blândețea este lăudată în toate treburile.

Aceasta se află și în relatarea autentică de la Profet ﷺ: „Allah iubește blândețea în toate treburile.” I-a spus-o ‘Â’ishei, cea sinceră, fiica celui sincer. Al-Bukhārī a numit un capitol din Șaḥīḥ-ul său „Blândețea în toate treburile”.

În orice chestiune, fii blând și cumpătat. Nu fi iute la mânie și lipsit de blândețe: blândețea nu îți va aduce niciodată regret. Oriunde se află, ea înfrumusețează: în idei, în atitudini, în noile întâmplări, în judecățile pe care vrei să le faci și în hotărârile pe care vrei să le iei.

Fii blând și nu te grăbi. Nu te alătura celor pripiți când se grăbesc și nici celor nechibzuiți când se reped. Fii blând, împlinind cuvintele Profetului tău, Cel Ales ﷺ: „*Blândețea nu se află într-un lucru fără să-l înfrumusețeze.*” Alege ceea ce înfrumusețează, ceea ce este plăcut și bun. Ferește-te cu totul de ceea ce urâțește: să fie smulsă din vorbele sau din faptele tale blândețea în toate treburile.

Chibzuința

Al doilea lucru este chibzuința. Cel Ales ﷺ i-a spus lui al-Ashajj din neamul ‘Abd al-Qays:

إِنْ فِيكَ نَخْلَتَيْنِ يَجْهَمَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ: الْحِلْمُ وَالْأَنَانَةُ

„*Ai două însușiri pe care Allah și Trimisul Său le iubesc: stăpânirea de sine și chibzuința.*”

Muslim, nr. 17.

Chibzuința este o însușire lăudată. De aceea, Allah, slăvit și preainalt este El, a spus:

﴿وَيَذَعُ الْإِنْسَنُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَنُ عَجُولًا﴾

„*Omul se roagă pentru rău așa cum se roagă pentru bine; omul este grăbit.*”

Coran 17:11

Învățații au spus că aici omul este mustrat pentru graba sa. Cine are această însușire este mustrat pentru ea. De aceea, Profetul ﷺ nu era pripit.

Stăpânirea de sine

Al treilea lucru este stăpânirea de sine. În vremuri de tulburare și de schimbare a împrejurărilor, ea este vrednică de toată lauda:

prin ea putem vedea lucrurile în adevărata lor înfățișare și le putem înțelege așa cum sunt.

În Șaḥīḥ Muslim se află relatarea lui al-Layth ibn Sa'd, de la Mūsā ibn 'Alī, de la tatăl său: al-Mustawrid al-Qurashī, în prezența lui 'Amr ibn al-Āṣ, Allah să fie mulțumit de el, a spus: „*L-am auzit pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând: «Ceasul va veni, iar romeii vor fi cei mai numeroși dintre oameni.»*” ‘Amr ibn al-Āṣ i-a spus lui al-Mustawrid al-Qurashī: „*Ia seama la ceea ce spui!*” Acesta a răspuns: „*De ce să nu spun ceea ce a spus Trimisul lui Allah ﷺ?*” ‘Amr a spus:

„*Dacă așa este, ei au patru însușiri: întâi, sunt cei mai stăpâni pe sine în vremuri de tulburare; al doilea, își revin cel mai repede după o nenorocire.*”

A enumerat cele patru însușiri și a adăugat-o pe a cincea.

Învățații au spus că, prin aceste cuvinte, ‘Amr ibn al-Āṣ nu intenționa să îi laude pe romeii creștini necredincioși. Nu! Voia să le explice musulmanilor că romeii vor dăinui și vor fi cei mai numeroși dintre oameni până la venirea Ceasului fiindcă sunt cei mai stăpâni pe sine când apar tulburări. Această cumpătare îi face să privească și să trateze lucrurile astfel încât să nu piară nici ei, nici cei alături de ei. Aceasta este esența explicației date de al-Sanūsī și de al-Ubbī în comentariile lor la Șaḥīḥ Muslim.

Este o observație subtilă: Profetul ﷺ a arătat că Ceasul nu va veni până când romeii nu vor fi cei mai numeroși dintre oameni. De ce? ‘Amr ibn al-Āṣ a spus: „*Fiindcă au patru însușiri*”, iar prima — cea care ne interesează aici — este că „*sunt cei mai stăpâni pe sine în vremuri de tulburare*”. Când împrejurările se schimbă și apar tulburări, se stăpânesc, nu se grăbesc și nu se mânie, astfel încât creștinii aflați alături de ei să fie feriți de ucidere și de tulburări. Știu că, odată izbucnită, tulburarea îi va lovi. Datorită acestei însușiri, vor rămâne cei mai numeroși dintre oameni până la venirea Ceasului.

Este, așadar, de mirare să nu primim însușirea pentru care ‘Amr ibn al-Āṣ i-a lăudat pe romei. Ei aveau această însușire lăudabilă, iar noi suntem mai îndreptățiți decât alții să avem orice bine.

Stăpânirea de sine este lăudată în toate treburile. Ea luminează mintea omului înțelept în vremuri de tulburare, alături de chibzuință și blândețe, și îi arată judecata și discernământul.

Aceasta este prima regulă, primul principiu respectat de oamenii Sunnei și ai comunității când apar tulburări și se schimbă împrejurările. Unele dintre cele ce urmează sunt reguli specifice, altele principii generale; le-am reunit fiindcă au înțelesuri comune.

Înțelegerea chestiunii înaintea judecării ei

Al doilea principiu este acesta: când apar tulburări și se schimbă împrejurările, nu judeca nimic din acele tulburări sau schimbări înainte de a le înțelege. Respectă principiul: judecarea unui lucru depinde de înțelegerea sa.

Toți oamenii înțelepți au respectat acest principiu, înainte și după venirea Islamului. Dovada sa în Lege se află în Cartea lui Allah. Allah, slăvit și preaînalt este El, a spus:

﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾

„Nu urma ceea ce nu cunoști.”

Coran 17:36 · Fragment coranic

Adică: ferește-te să vorbești despre ceea ce nu cunoști, nu înțelegi și nu îți este limpede. Cu atât mai mult să conduci, să urmezi sau să judeci în acea privință. Judecarea unui lucru depinde de înțelegerea sa.

Folosiți acest principiu în treburile voastre obișnuite și în felurile voastre situații. Minte trebuie să țină seama de el; nicio conduită nu este potrivită decât dacă îl respectă. Cine nu îl respectă va greși, fără îndoială. Legea l-a întărit și l-a explicat cât se poate de limpede. Voi da câteva exemple pentru a-l lămurii.

De pildă, dacă l-aș întreba pe unul dintre voi care este judecata Islamului despre vânzarea murābaḥa, cineva ar putea răspunde: „Profitul este dorit și Legea nu îl interzice, deci vânzarea murābaḥa nu are nimic rău.” Judecata lui ar fi cu totul greșită, fiindcă nu a înțeles la ce se referea întrebarea „Care este judecata Islamului despre vânzarea murābaḥa?”. A crezut că murābaḥa înseamnă pur și simplu profitul obținut din vânzare și, din pricina acestei înțelegeri greșite, a greșit judecata Legii.

Judecata Legii trebuie întemeiată pe o înțelegere corectă. Forma de murăbaḥa avută aici în vedere este o vânzare nepermisă, folosită de unele bănci islamice și neislamice ca stratagemă pentru dobândă. Ea se desfășoară prin îputernicirea altcuiva, după care promisiunea trebuie îndeplinită: cel care îputernicește este obligat să respecte promisiunea făcută îputernicitului său. Acest lucru nu este permis în Lege; de aceea, această vânzare murăbaḥa nu este permisă.

Alt exemplu care îți lămurește principiul „*Judecarea unui lucru depinde de înțelegerea sa*”: dacă l-aș întreba pe unul dintre voi care este judecata despre gruparea Martorii lui Iehova, ce ar răspunde? Dacă o cunoaște, va spune că este o grupare cu anumite însușiri și că judecata Islamului despre ea este cutare.

Altul ar putea spune: „*Nu știu ce este această grupare, Martorii lui Iehova, și nu am mai auzit de ea.*” În acel caz nu poți să o judeci și nici să arăți o judecată a Legii despre ea, fiindcă nu ai înțeles ce este, care îi sunt principiile și dacă este islamică, creștină sau iudaică. Nu o poți judeca decât după ce ai înțeles-o.

Dacă ai înțeles aceasta, atunci judecătorul, muftiul sau cel care vorbește despre chestiunile Legii nu are dreptul să vorbească decât după împlinirea a două lucruri. Aceasta îi păzește propriul drept și îl ferește de păcat, păzește drepturile tuturor musulmanilor și îl depărtează de a vorbi despre Allah fără cunoaștere.

Primul: să înțeleagă pe deplin problema pusă în discuție, fără să o confunde cu alta și fără să amestece în înțelegerea ei o altă chestiune. Uneori, problemele au elemente comune și forme foarte apropiate. Minte se mută atunci la o problemă asemănătoare și greșești.

Al doilea: să cunoască judecata lui Allah și a Trimisului Său ﷺ despre această problemă anume, nu despre una asemănătoare.

Dacă acest lucru este stabilit, apare o întrebare însemnată. Cineva ar putea spune: „*Cum ajung la această înțelegere? Cum îmi formez o imagine despre problemă și de la cine o primesc? Problemele sunt neclare și asemănătoare; unele se confundă cu altele*”

și poate nu găsesc pe cineva care să mi le explice și să mi le înfățișeze corect.”

Răspundem: înțelegerea pe care se întemeiază judecata Legii se dobândește astfel. Întâi, de la cel care cere verdictul: el se află în situația respectivă; când întreabă și își explică problema, se formează imaginea ei, iar muftiul îi arată judecata potrivit întrebării sale.

În al doilea rând, înțelegerea se dobândește din relatarea unor musulmani drepti și de încredere, a căror transmitere nu este tulburată de ceva care îi face să greșească și să greșească apoi și judecata asupra lucrului. Este nevoie ca problema să fie transmisă de un om drept și de încredere.

Când apar tulburări și se schimbă împrejurările, nu ne este permis să ne sprijinim, de pildă, pe cuvintele unui necredincios care și-a înfățișat opinia sau analiza la un post de radio, într-o revistă ori într-un raport. Legea nu îngăduie să întemeiem o judecată a ei pe aceasta. Judecata Legii se întemeiază pe transmiterea unui musulman drept și de încredere.

Hadithurile Trimisului lui Allah ﷺ nu sunt primite de la cel care le aduce decât dacă lanțul lor este alcătuit din transmițători drepti și exacti, fiecare de la unul asemenea lui, până la capătul său. Dacă în lanț este un om abătut, integritatea lui este știrbită; dacă este cineva lipsit de precizie, care aduce un lucru și îl amestecă cu altul, relatarea nu este primită și pe ea nu se întemeiază o judecată a Legii.

Trebuie, așadar, să ținem seama de această chestiune.

Din toate acestea rezultă că principiul „*Judecarea unui lucru depinde de înțelegerea sa*” are ca temei înțelegerea lucrului. Din perspectiva Legii, aceasta nu poate fi corectă decât dacă provine de la un musulman drept și de încredere sau chiar de la cel care cere verdictul, chiar dacă acesta este abătut.

3 Dreptate și echitate în toate treburile

Al treilea principiu este ca musulmanul să respecte echitatea și dreptatea în toate treburile sale. Allah, slăvit și preainalt este El, spune:

﴿وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ﴾

„Când vorbiți, fiți dreپți, chiar dacă este vorba despre o rudă apropiată.”

Coran 6:152 • Fragment coranic

El mai spune:

﴿وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ۤأَلَّا تَعْدِلُوا ۚ اَعْدِلُوا هُوَ
أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ﴾

„Ura față de un neam să nu vă împingă la nedreptate. Fiți dreپți: aceasta este mai aproape de evlavie.”

Coran 5:8 • Fragment coranic

Am lămurit pe deplin această chestiune: este nevoie de dreptate în cuvinte și de dreptate în judecări. Cine nu este drept în vorbă sau în judecată nu a urmat Legea astfel încât să poată nădăjdui salvarea.

Ce înseamnă dreptatea și echitatea în acest principiu? Să aduci atât lucrurile bune, cât și pe cele rele, atât latura care îți place, cât și pe cea care nu îți place; apoi să le cântărești și să le înfățișezi împreună, iar după aceea să judeci. Înfațișarea ambelor laturi îl păzește, fără îndoială, pe om de a atribui Legii, lui Allah ori

vreunea dintre rânduielile Sale din creație ceea ce nu corespunde poruncii și Legii lui Allah.

Trebuie să privești atât binele, cât și răul și să le înfățișezi minții, până când ajungi la o concluzie potrivită Legii. Atunci înțelegerea, cuvântul, judecata sau opinia ta în vreme de tulburare îți vor aduce, cu voia lui Allah, salvarea.

Este o chestiune însemnată și un principiu care trebuie respectat. Cine nu îl respectă lasă patima să pătrundă larg în inima sa și nu este la adăpost de a deschide și altora poarta patimii. Intră atunci sub avertismentul Profetului ﷺ: „*Cine statornicește o cale rea va purta păcatul ei și păcatul celor care o urmează până în Ziua Învierii.*” Nenorocirea este mai mare dacă fapta vine de la cineva socotit om al cunoașterii și al îndrumării: cel neștiutor și cel pe jumătate învățat îi urmează exemplul.

Trebuie să respectăm acest principiu în toate treburile noastre. Pe cel care este ferit de patimă, Allah, slăvit și preainalt este El, îl va salva atât în Viața de Apoi, cât și în cea de aici.

4 Ținerea de comunitate și părăsirea dezbinării

Al patrulea principiu este arătat de cuvintele lui Allah, slăvit și preainalt este El:

﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾

„Țineți-vă cu toții strâns de funia lui Allah și nu vă dezbinați.”

Coran 3:103 · Fragment coranic

Profetul ﷺ a explicat acest verset, spunând: „Țineți-vă de comunitate și feriți-vă de dezbinare.”

În hadithul transmis de ‘Abd Allāh ibn Aḥmad în completările la Musnad-ul tatălui său se află și cuvintele Profetului ﷺ:

„Comunitatea este milă, iar dezbinarea este pedeapsă.”

Dezbinarea, în toate formele ei — în idei, în cuvinte sau în fapte — este o pedeapsă prin care Allah îi pedepsește pe cei care Îi încalcă porunca și părăsesc călăuzirea Sa. Cine se ține de comunitate, comunitatea oamenilor Sunnei și ai comunității, și îi urmează pe învățații și îndrumătorii ei se ține de comunitate. Cel care se desparte de ei nu este la adăpost de a ajunge la dezbinare și de a suferi o pedeapsă de la Allah în viața aceasta. Îi cerem lui Allah să ne păzească pe noi și pe toți frații noștri de toate acestea.

De aceea a spus ﷺ: „Comunitatea este milă, iar dezbinarea este pedeapsă.” Comunitatea, în toate formele și însușirile ei, dacă este întemeiată pe călăuzire și adevăr, este o milă prin care Allah îi miluiește pe robii Săi. Dezbinarea este pedeapsă; în dezbinare nu se află niciun bine, niciodată.

De aceea, după ce Allah, slăvit și preaînalt este El, a spus „Țineți-vă cu toții strâns de funia lui Allah și nu vă dezbinați”, în versetul următor a spus:

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾^ج

„Să fie dintre voi o comunitate care cheamă la bine, poruncește ceea ce este drept și oprește răul; aceștia sunt cei care izbâdesc.”

Coran 3:104

Apoi a spus:

﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾^ج

„Să nu fiți asemenea celor care s-au dezbinat și s-au contrazis după ce le-au venit dovezile limpezi. Aceștia vor avea o pedeapsă cumplită.”

Coran 3:105

Da, cei care s-au dezbinat în vorbe și fapte după ce le-au venit dovezile limpezi și călăuzirea nu sunt la adăpost de abatere, de neînțelegeri și de urmarea altei căi decât cea a călăuzirii.

Trebuie, așadar, să ne ținem de comunitatea oamenilor Sunnei și ai comunității, de cuvintele lor și să nu ieșim din principiile, regulile și învățăturile stabilite de învățații lor. Ei cunosc din fundamentele oamenilor Sunnei și ai comunității și din dovezile Legii lucruri pe care mulți oameni și chiar mulți dintre cei socotiți oameni ai cunoașterii nu le cunosc. Au o cunoaștere temeinică, o judecată dreaptă și o statornică înrădăcinare în cunoaștere.

Privește ce a făcut ‘Abd Allāh ibn Mas‘ūd, Allah să fie mulțumit de el. Știi ce a făcut când era la pelerinaj cu ‘Uthmān ibn ‘Affān,

Allah să fie mulțumit de el? ‘Uthmān împlinea rugăciunea întreagă la Minā, rugându-se patru rak‘a, deși sunna este ca fiecare rugăciune de patru rak‘a să fie scurtată acolo la două. ‘Uthmān socotise, printr-o interpretare juridică, că trebuie să facă patru.

Ibn Mas‘ūd spunea: „*Sunna Celui Ales ﷺ este să se facă la Minā doar două rak‘a pentru fiecare rugăciune de patru.*” I s-a spus: „*‘Abd Allāh ibn Mas‘ūd! Spui aceasta, dar te rogi cu ‘Uthmān ibn ‘Affān patru rak‘a. De ce?*” El a răspuns: „*Omule! Neînțelegerea este un rău! Neînțelegerea este un rău! Neînțelegerea este un rău!*” Abū Dāwūd a transmis-o cu un lanț puternic.

Aceasta se datora înțelegerii lor corecte a principiului. Cine îl încalcă nu este la adăpost de a aduce tulburare asupra sa sau a altora. Ibn Mas‘ūd a spus: „*Neînțelegerea este un rău.*”

Cântărirea stindardelor potrivit Legii

Al cincilea principiu este că musulmanul trebuie să cântărească stindardele ridicate în vreme de tulburare — fie ale statelor, fie ale celor care cheamă la o cauză — cu măsura dreaptă a Legii, măsura oamenilor Sunnei și ai comunității. Cine o folosește va cântări drept, fără nedreptate, după cum Allah a spus despre balanța Sa:

﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾

„Vom așeza balanțele drepte pentru Ziua Învierii și niciun suflet nu va fi nedreptățit cu nimic.”

Coran 21:47 • Fragment coranic

Tot astfel, oamenii Sunnei și ai comunității au balanțe drepte cu care cântăresc treburile, ideile, împrejurările și diferitele stindarde atunci când situațiile se schimbă. Potrivit explicațiilor învățaților chemării noastre și ale învățaților oamenilor Sunnei și ai comunității, aceste balanțe sunt de două feluri. Ascultă-le.

Prima categorie: balanțele prin care se judecă existența sau absența Islamului, adică temeinicia sau lipsa de temei a pretenției de a fi musulman. Stindardele ridicate și atribuite Islamului sunt multe; trebuie să le cântărești. Dacă un stindard este musulman, decurg din aceasta judecăți ale Legii pe care trebuie să le respecti, răspunzând poruncilor lui Allah și ale Profetului ﷺ.

A doua categorie: balanțele prin care cunoaștem deplinătatea sau lipsurile practicării Islamului și statornicia dreaptă ori lipsa ei. Din prima categorie rezultă judecata despre credință și necredință: stindardul este musulman și credincios ori este altfel? Din a doua rezultă dacă este statornic pe călăuzire, așa cum Allah

iubește și primește, ori are lipsuri. După lămurirea lor, judecățile Legii se aplică potrivit rezultatului acestei cântăriri.

Balanțele credinței și necredinței

Prima categorie, prin care se deosebește credința de necredință, are trei balanțe.

Prima: să privești dacă este recunoscut dreptul lui Allah, Singur, fără asociat, de a fi adorat. Temelia religiei profeților și a trimișilor este aceea că au fost trimiși pentru ca oamenii să Îl adore numai pe Allah, fără asociat. Unicitatea lui Allah este temeiul, începutul și sfârșitul întregii chestiuni. Cine ridică stindardul unicității și recunoaște adorarea numai a lui Allah, fără asociat, fără a recunoaște adorarea altcuiva în afara Lui, este judecat prin această balanță ca musulman, iar stindardul său ca musulman, cu împlinirea celorlalte două balanțe pe care le vei auzi, cu voia lui Allah.

Prin prima balanță se privește, așadar, dacă cei care ridică stindardul Islamului pun în practică unicitatea lui Allah. Există adorare îndreptată altcuiva în afara Lui sau sub acel stindard nu este adorat decât Allah, Singur, fără asociat, iar inimile se îndreaptă numai către El? Allah, slăvit și preaînalt este El, a spus:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ﴾

„Am trimis în fiecare comunitate un trimis: «Adorați-L pe Allah și îndepărtați-vă de țāghūt!»”

Coran 16:36 · Fragment coranic

El a mai spus:

﴿الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا
الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ﴾

„Aceia care, dacă le dăm putere pe pământ, împlinesc rugăciunea, dau zakât-ul, poruncesc ceea ce este drept și opresc răul. La Allah se întoarce sfârșitul tuturor lucrurilor.”

Coran 22:41

Unii comentatori au explicat „poruncesc ceea ce este drept” prin poruncirea unicității lui Allah și „opresc răul” prin oprirea asocierii altcuiva cu Allah. Cea mai înaltă faptă dreaptă este unicitatea lui Allah, iar cea mai josnică faptă rea este asocierea. Aceasta este prima balanță.

A doua balanță: să privești împlinirea mărturisirii că Muḥammad este Trimisul lui Allah. Printre cerințele acestei mărturisiri se află judecarea după Legea adusă de Cel Ales ﷺ. Allah, slăvit și preainalt este El, a spus:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّوْا تَسْلِيمًا﴾

„Nu! Pe Domnul tău! Ei nu vor crede până când nu te vor face judecător în neînțelegerile lor, apoi nu vor mai simți în sufletele lor nicio strâmtorare față de hotărârea ta și se vor supune pe deplin.”

Coran 4:65

El mai spune:

﴿أَفْخُكُمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنْ اللَّهِ حُكْمًا
لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾

„Oare judecata neștiinței o caută? Cine este mai bun decât Allah în judecată pentru oamenii care au certitudine?”

Coran 5:50

Allah Preaînaltul mai spune:

﴿وَمَنْ لَّمْ يُحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾

„Cei care nu judecă după ceea ce a pogorât Allah, aceia sunt necredincioșii.”

Coran 5:44 · Fragment coranic

Dacă vezi că cei care ridică un stindard judecă potrivit Legii lui Allah și o aplică în litigiile oamenilor, când aceștia au neînțelegeri, atunci știi că stindardul este musulman. Ei au făcut ca Legea lui Allah să judece și au înființat tribunale ale Legii care hotărăsc după ceea ce Allah a pogorât. Nimeni nu este obligat să judece după altceva decât ceea ce a pogorât Allah ori să primească altă judecată decât a lui Allah și a Trimisului Său.

A treia balanță: să privești dacă lucrurile interzise sunt declarate permise sau, atunci când sunt săvârșite, există ură, dezaprobare și respingere față de ele. Când apare un lucru a cărui interdicție este unanim recunoscută, sunt două situații: ori este socotit permis — aceasta este necredință, Allah să ne păzească —, ori nu este socotit permis, deși se găsește în practică, iar cei care ridică stindardul recunosc că este rău și interzis. În cazul din urmă, știi că stindardul este potrivit Legii și este musulman.

Acestea sunt cele trei balanțe explicate de învățații noștri, Allah să aibă milă de ei. Aceasta este prima categorie.

Balanțele deplinătății practicării Islamului

A doua categorie arată deplinătatea sau lipsurile practicării Islamului.

Profetul ﷺ a primit și a pus în practică întregul Islam, așa cum a venit de la Allah. El este modelul de urmat, iar califii bine îndrumați, Allah să fie mulțumit de ei, l-au urmat. De atunci și până astăzi, împlinirea deplină a Islamului a cunoscut treptat lipsuri. *„Nu va veni asupra oamenilor o vreme fără ca aceea de după ea să fie mai rea, până când Îl veți întâlni pe Domnul vostru”*, după cum a spus Cel Ales ﷺ.

Prin această balanță privești împlinirea poruncilor Legii: cum este poruncită rugăciunea, cum sunt oprite relele, cum sunt poruncite binele și oprit răul în privința îndatoririlor și a lucrurilor interzise? Dacă acestea se împlinesc deplin, arată deplinătatea; dacă au lipsuri, arată lipsuri pe măsura lor.

Aceste balanțe sunt însemnate. Trebuie să rămână mereu în inima și mintea ta, fără să te păărăsească, pentru a nu te răătăci când apare abaterea și pentru a nu confunda lucrurile când se ivesc neclarități.

Dacă ai înțeles aceasta și ai deosebit stindardul musulman de celelalte, Legea îți cere să îi fii loial pe calea adevărului și a călăuzirii. Allah a poruncit loialitatea față de credincioși și a îndemnat la ținerea strânsă de funia Lui și la părăsirea dezbinării.

Întâi, loialitatea ta față de stindardul care ridică Islamul să fie sinceră, fără abatere, neclaritate sau șovăire. Este vorba fie despre Islam, fie despre necredință; odată stabilit Islamul, decurg judecățile Legii. Musulmanului nu îi este permis să socotească păcatul un temei pentru a nu respecta ceea ce Allah și Trimisul Său ﷺ au poruncit în privința loialității față de credincioși și față de cei care luptă pe calea lui Allah.

Al doilea lucru: să îi dai un sfat sincer, a cărui sinceritate din inima ta Allah o cunoaște. Oamenii Sunnei și ai comunității se deosebesc de inovatorii care iubesc dezbinarea prin sfatul dat celor pe care Allah i-a pus să îi conducă și prin numeroasele rugi pentru ei. Chiar dacă văd lucruri pe care le dezaprobă, ei se roagă mult și dau un sfat despre care Allah știe că izvorăște din suflet,

fără să caute răsplată sau mulțumire de la altcineva decât de la Allah. Când aceasta se statornicește în inimă, suntem cu adevărat dintre oamenii Sunnei și ai comunității.

Citiți cărțile despre credința oamenilor Sunnei și ai comunității: veți vedea capitole despre drepturile conducătorului față de supuși și drepturile supușilor față de conducător. Prin acestea se întărește comunitatea și se adună oamenii în jurul Sunnei.

După cum a îndemnat Profetul ﷺ, sfatul sincer este pentru conducătorii musulmanilor și pentru oamenii de rând, potrivit hadithului „*Religia este sfatul sincer*”. Odată stabilit că sfatul este obligatoriu și că musulmanul trebuie să îl dea, cum trebuie făcut și cum trebuie lămurit? Potrivit celor venite în Sunna, nu după născocirea noastră.

În hadithul autentic, ‘Iyād ibn Ghanm i-a spus lui Hishām ibn Ḥakīm, Allah să fie mulțumit de ei și să-i mulțumească: „*Nu ai auzit cuvintele Trimisului lui Allah ﷺ: «Cine vrea să îi dea un sfat celui care deține autoritatea să nu îl înfățișeze public, ci să îl ia de mână și să îi vorbească între patru ochi. Dacă îl primește, bine; altfel, el și-a împlinit datoria față de acesta?»*” Ibn Abī ‘Āsim l-a transmis în al-Sunna, precum și alții, iar al-Albānī l-a declarat autentic.

Ascultați sunna Celui Ales ﷺ! Fără îndoială, sunteți dornici să o urmați, după cum sunt și oamenii Sunnei și ai comunității. Dacă, potrivit balanțelor amintite, un stindard este deosebit ca musulman de celelalte, se aplică drepturile Legii care decurg din aceasta. Printre ele se află această chestiune însemnată, a cărei importanță se arată când se schimbă împrejurările și apar tulburări. Profetul ﷺ a spus:

„Cine vrea să îi dea un sfat celui care deține autoritatea să nu îl înfățișeze public, ci să îl ia de mână și să îi vorbească între patru ochi. Dacă îl primește, bine; altfel, el și-a împlinit datoria față de acesta.”

Aceasta ne aduce liniște și ne face să urmărim cuvintele Celui Ales ﷺ. Dacă le primim, vom fi salvați, cu voia lui Allah; dacă nu,

vom avea lipsuri și ne vom abate de la calea oamenilor Sunnei și ai comunității pe măsura încălcării.

Dacă unui musulman sau unui căutător al cunoașterii nu îi este limpede cum să folosească aceste balanțe, se întoarce la învățați. Ei sunt cei care cântăresc cu măsurile corecte, apreciază corect și dau judecata dreaptă a Legii.

De aceea, judecarea Islamului sau a lipsei lui, a credinței ori a necredinței, se întoarce la învățații oamenilor Sunnei și ai comunității, nu la alți oameni aflați încă în învățare, care poate cunosc o parte și nu cunosc alta ori generalizează lucruri ce nu pot fi generalizate. Pentru cel care nu poate folosi corect balanța, judecata le aparține învățaților, iar el trebuie să primească spusele și concluziile lor în aprecierea credinței, necredinței și în cântărirea cu aceste balanțe.

Potrivit celor stabilite de oamenii Sunnei și ai comunității, din aceste balanțe decurge și că jihād-ul continuă sub orice imam ori conducător, fie evlavios, fie păcătos. Nu este permis ca cineva să părăsească stindardul jihād-ului fiindcă acel conducător are încălcări ale Legii, în orice vreme și în orice timp.

Ai nevoie mereu de acest principiu: nu știm ce se va întâmpla în anii vieții tale care urmează. Să ai ceva prin care să îți disciplinezi conduita și să îți cântărești împrejurările și ideile.

Printre aceste drepturi se află și rugile pentru cel căruia Allah i-a încredințat conducerea. Al-Barbahārī, Allah să aibă milă de el, sprijinitor al Sunnei și unul dintre învățații oamenilor Sunnei și ai comunității, spune în cartea sa al-Sunna, care există tipărită: *„Dacă vezi un om rugându-se pentru conducător, să știi că urmează Sunna; dacă îl vezi rugându-se împotriva conducătorului, să știi că urmează inovația.”*

Al-Fuḍayl ibn ‘Iyād se ruga mult pentru conducătorul vremii sale. Știm cum erau conducătorii abbasizi din timpul său, dar el se ruga mult pentru ei. I s-a spus: *„Te rogi pentru ei mai mult decât pentru tine?”* A răspuns: *„Da. Dacă mă îndrept, îndreptarea mea este pentru mine și pentru cei din jurul meu; însă îndreptarea conducătorului este pentru toți musulmanii.”*

Cine dorește îndreptarea tuturor musulmanilor să se roage sincer ca Allah să îl îndrepte pe cel pus de El să îi conducă și să îi dea izbândă în aplicarea Cărții lui Allah și a Sunnei Trimisului Său ﷺ. Allah să știe aceasta din inima sa. Nu nădăjduim și nu dorim mai mult decât călăuzirea și punerea în practică a Cărții și a Sunnei. Inimile sunt în mâna lui Allah; El este Cel care le întoarce.

Cumpătare în cuvinte și fapte

Al șaselea principiu: în vreme de tulburare, vorbele și faptele au reguli. Nu orice cuvânt care ți se pare bun trebuie rostit și nu orice faptă care ți se pare bună trebuie făcută. Spusele și faptele tale din timpul tulburării au urmări.

Nu este, așadar, de mirare să îl auzim pe Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, spunând:

حفظت من رسول الله صلى الله عليه وسلم وعاءين، أما أحدهما فبثثته، وأما الآخر فلو بثثته لقطع هذا الحلقوم

„Am păstrat de la Trimisul lui Allah ﷺ două vase de cunoaștere. Pe unul l-am răspândit; dacă l-aș răspândi pe celălalt, mi-ar fi tăiat gâtul acesta.”

Al-Bukhārī, nr. 120.

Învățații au explicat că, prin „mi-ar fi tăiat gâtul acesta”, Abū Hurayra se referea la hadithurile despre tulburări, despre neamul Umayya și altele asemenea, pe care nu le răspândise. A spus aceasta în vremea lui Mu‘āwiya, Allah să fie mulțumit de el, în jurul căruia oamenii se uniseră după dezbinare și lupte.

Cunoașteți cele petrecute și istoria lui.

De ce a păstrat Abū Hurayra unele hadithuri, deși erau cuvintele Trimisului lui Allah ﷺ? Ele nu priveau judecățile Legii, ci altceva. Le-a păstrat pentru a nu se produce tulburare între oameni. Nu a spus că hadithul este adevărat și că este interzis să ascunzi cunoașterea. De ce? În vremea despre care vorbea era necesar să nu răspândească acea cunoaștere, ca oamenii să nu se dezbine după ce se adunaseră, în anul unității, în jurul lui Mu‘āwiya ibn Abī Sufyān, Allah să fie mulțumit de el.

Ibn Mas‘ūd spune, potrivit relatării lui Muslim în Șaḥīḥ-ul său: *„Ori de câte ori le vorbești unor oameni despre un lucru pe care mințile lor nu îl cuprind, acesta devine o încercare pentru unii dintre ei.”*

În toate chestiunile tulburărilor, oamenii nu înțeleg orice spune vorbitorul. Pot auzi de la el lucruri pe care mințile lor nu le cuprind și pot înțelege altceva, întemeind pe acea înțelegere credințe, fapte, atitudini și cuvinte cu urmări rele. De aceea, înaintașii puneau adesea în practică acest principiu.

Privește-l pe al-Ḥasan al-Baṣrī, Allah să aibă milă de el: l-a muștrat pe Anas ibn Mālīk, Allah să fie mulțumit de el, când acesta i-a relatat lui al-Ḥajjāj ibn Yūsuf hadithul despre uciderea celor din ‘Urayna de către Profet ﷺ. I-a spus lui Anas, dezaproband: *„De ce i-ai relatat lui al-Ḥajjāj acest hadith?”*

A spus aceasta fiindcă al-Ḥajjāj se năpustea asupra sângelui oamenilor și ar fi putut folosi hadithul pentru a-și justifica faptele. Era, așadar, necesar să nu îi fie transmis, ca înțelegerea și mintea lui, care nu erau drepte și sănătoase, să nu socotească hadithul o susținere ori o dovadă pentru el și să îl înțeleagă greșit.

Al-Ḥasan, Allah să aibă milă de el, a dezaprobat astfel transmiterea făcută de Anas, Allah să fie mulțumit de el, deși acesta era companion. Anas a regretat ulterior că i-a relatat lui al-Ḥajjāj hadithul despre cei din ‘Urayna.

Mai înainte de Abū Hurayra, Ḥudhayfa păstrase fără să le răspândească unele hadithuri despre tulburări, socotind că oamenii nu aveau nevoie de ele. Imamul Aḥmad a dezaprobat și el transmiterea hadithurilor care pomenesc răzvrătirea împotriva conducătorului și a cerut să fie șterse din Musnad-ul său, spunând: *„Nu este bine în tulburare și nu este bine în răzvrătire.”* Abū Yūsuf a dezaprobat transmiterea relatărilor neobișnuite.

Mālīk, Allah să aibă milă de el, a dezaprobat transmiterea unor hadithuri în care sunt pomenite anumite atribute. Ideea este că, în vreme de tulburare, nu se spune tot ceea ce se știe și nu tot ceea ce poate fi spus se spune în orice împrejurare.

Cuvintele trebuie ținute în frâu: nu știi ce vor produce spusele, judecata sau înțelegerea ta. Înaintașii, Allah să aibă milă de ei, au

căutat să fie feriți de tulburări și au tăcut asupra multor lucruri, dorind să își păstreze religia nevătămată și să Îl întâlnească pe Allah astfel.

Este transmis că, atunci când s-a pus problema implicării în tulburare, Sa'd ibn Abī Waqqāṣ, Allah să fie mulțumit de el, i-a spus fiului său: „*Omule! Vrei să fii un cap al tulburării? Nu! Nu, pe Allah!*” Sa'd a respins astfel ca el sau fiul său să devină un cap al tulburării, chiar prin cuvinte sau fapte pe care le-ar fi socotit bune și corecte. Nu era la adăpost de urmări rele. Oamenii trebuie să cântărească lucrurile cu măsura dreaptă a Legii, pentru a fi feriți și a nu greși.

Și faptele, și conduita au reguli care trebuie respectate. Nu orice faptă lăudată într-o anumită împrejurare este lăudată în vreme de tulburare, dacă oamenii îi vor da alt înțeles decât cel intenționat. Profetul ﷺ, după cum a transmis al-Bukhārī în Șaḥīḥ-ul său, i-a spus 'Ā'ishei:

„Dacă neamul tău nu ar fi părăsit necredința de puțină vreme, aș fi dăruit Ka'ba, aș fi zidit-o pe temeliile lui Ibrāhīm și i-aș fi făcut două porți.”

Profetul ﷺ s-a temut ca necredincioșii din Quraysh care abia primiseră Islamul să înțeleagă greșit dăruirea Ka'bei, reconstruirea ei pe temeliile lui Ibrāhīm și cele două porți — una pentru intrare și alta pentru ieșire. S-a temut să nu creadă că urmărește să se mândrească ori să disprețuiască religia lor, religia lui Ibrāhīm, sau altceva asemenea. A renunțat, așadar, la acea faptă.

De aceea, al-Bukhārī, Allah să aibă milă de el, a întemeiat pe acest hadith un capitol însemnat, numit *„Cel care renunță la unele lucruri alese, de teamă că oamenii nu le vor înțelege și vor cădea în ceva mai grav”*. „Renunță la unele lucruri alese” înseamnă că ai libertatea să amintești ori să nu amintești un anumit lucru; renunți *„de teamă că oamenii vor cădea în ceva mai grav”*. Al-Bukhārī a inclus sub acest capitol hadithul Profetului.

Înțelegem astfel că este nevoie de judecată și de înțelegere. Iuțea și pripirea nu sunt laudabile. Cine te obligă să vorbești la

fiecare întâlnire și în fiecare adunare despre ceea ce socotești adevărat în privința tulburărilor?

Învățații oamenilor Sunnei și ai comunității lămuresc adevărul. Dacă ai o opinie ori o înțelegere, înfățișează-le lor. Dacă le primesc, bine; dacă nu, ți-ai împlinit datoria fără să îți expui opinia înaintea tuturor musulmanilor.

Loialitate față de credincioși și respect pentru învățați

Al șaptelea principiu: Allah a poruncit loialitatea față de credincioși, îndeosebi față de învățați. Credincioșii și credincioasele sunt, așa cum Allah a spus:

﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾

„Sprijinatori unii altora.”

Coran 9:71 · Fragment coranic

Fiecărui credincios îi este obligatoriu să îi iubească pe credincioși, să îi sprijine și să se ferească de batjocorirea lor. Cu atât mai mult când acești credincioși sunt sprijinatorii Legii lui Allah, cei care le arată oamenilor ce este permis și ce este interzis, adevărul și falsul. Este, așadar, interzis ca învățații să fie pomeniți altfel decât cu bine. Adunările în care sunt vorbiți de rău sunt adunări rele.

De ce? Fiindcă învățații sunt moștenitorii profeților. Profeții nu au lăsat moștenire nici dinari, nici dirhami, ci cunoașterea; cine o primește a primit o parte îmbelșugată. Cine îi respectă și îi cinstește pe învățați și primește cuvintele învățaților oamenilor Sunnei și ai comunității, oamenii unicității lui Allah, primește moștenirea profeției și nu o lasă pentru altceva.

Învățații la ale căror cuvinte ne întoarcem, cărora le suntem loiali și pe care îi iubim au următoarele însușiri.

Întâi: sunt învățații de seamă ai oamenilor Sunnei și ai comunității din vremea lor, învățații unicității lui Allah, la ale căror cuvinte ne întoarcem în această privință.

Al doilea: cunosc cuprinzător judecățile Legii, dreptul religios în toate capitolele sale, principiile Legii și fundamentele care trebuie respectate. Nu confundă o chestiune cu alta și nici o problemă cu alta.

Trebuie aici să amintim o chestiune însemnată în care mulți au greșit: afirmația că învățații noștri de astăzi nu înțeleg realitatea. Unul a mers până la a spune, într-o mică adunare cu unii dintre frații săi: *„Din aceste împrejurări și întâmplări am învățat să îi deosebim pe învățații care înțeleg realitatea și își întemeiază pe ea judecățile Legii de învățații care nu înțeleg realitatea!”*

Pe Allah, este o vorbă rea. Arată că nu sunt înțelese temeiurile judecăților Legii, cele pe care se sprijină învățații, ce fel de înțelegere iau în considerare și ce nu iau în considerare.

Pentru oamenii cunoașterii, înțelegerea realității este de două feluri. Prima categorie: înțelegerea unei situații pe care se întemeiază judecata Legii. Aceasta este indispensabilă și obligatorie. Cine judecă o problemă fără să îi înțeleagă situația greșeste. Dacă realitatea influențează judecata, trebuie cunoscută.

A doua categorie: o situație care nu influențează judecata Legii. Există întâmplări felurite și povești lungi, dar înțelegerea acelor povești și împrejurări nu are niciun efect asupra judecății Legii. Învățații nu se sprijină pe ele, chiar dacă le înțeleg. Nu orice realitate cunoscută este un temei pentru judecățile Legii.

Voi da exemple pentru ambele categorii, ca să le cunoașteți și să le înțelegeți.

Din prima categorie — înțelegerea realității pe care se întemeiază judecata Legii — face parte, de pildă, întrebarea când este un om socotit mort: când îi moare inima sau când îi moare creierul? Este o problemă nou apărută. Oricine ar vorbi despre ea fără să îi cunoască realitatea și împrejurările ar greși judecata, fiindcă înțelegerea situației are efect asupra hotărârii Legii.

Alt exemplu: judecarea statelor și a situațiilor ca musulmane sau nemusulmane. Cum mi-aș putea îngădui să judec un stat ca musulman ori nemusulman fără să îi cunosc adevărata situație și fără să îi înțeleg realitatea? Trebuie să înțeleg acea realitate

pentru ca învățatul să dea judecata Legii; după ce a înțeles-o, hotărăște pe baza acestei înțelegeri.

Un alt exemplu sunt numeroasele grupări islamice apărute în vremea noastră. Sunt diferite și se deosebesc unele de altele. Poate învățatul Legii să le judece ori să le aprecieze fără să înțeleagă realitatea lor, credințele, fundamentele, metodele, ideile, opiniile și felul în care își fac chemarea?

Nu poate. Trebuie să înțeleagă realitatea lor, fiindcă aceasta influențează judecata Legii. Cine judecă fără să înțeleagă acea realitate nu va da o judecată corectă.

Din a doua categorie fac parte împrejurări și probleme în care înțelegerea realității nu influențează judecata Legii. De pildă, ce discută două părți aflate în litigiu înaintea judecătorului. Vin doi oameni, iar unul povestește pe larg cele întâmplate între el și adversarul său. Judecătorii cunosc asemenea vorbiri lungi. Dar judecătorul nu se întoarce la toate acele amănunte: deși sunt reale, ele nu influențează judecata și nu sunt un temei al hotărârii.

De aceea, muftiul ori judecătorul spune în asemenea cazuri: „*Chiar dacă ar fi așa și așa.*” Adică: realitatea pe care ai pomenit-o nu are, potrivit Legii, efect asupra hotărârii.

Alt exemplu din vremea noastră, mai apropiat pentru a vă lămuri chestiunea: mulți dintre cei care cheamă la Islam, ceva mai în vârstă, se întâlnesc cu tineri, îi îndeamnă și îi îndrumă, făcându-i să iubească îndreptarea și călăuzirea, în adunări publice, în librării sau în locuri asemănătoare.

Știm că din amestecul celor mai mari cu cei mai mici pot apărea rele, chiar lucruri interzise. Unele situații vă sunt cunoscute în amănunt. Dar înțelegerea acelor situații nu ne face să judecăm drept nepermisă chemarea celor mai mari adresată tinerilor. Realitatea rea a acelor cazuri nu influențează judecata generală a permisiunii acestei chemări.

Cunoașterea acelei situații conduce însă la altceva: să fie sfătuit și îndrumat cel care a greșit, a căzut într-un lucru interzis ori s-a îmbrăcat într-un fel nepotrivit Legii sau neplăcut lui Allah. Să îl sfătuim să se căiască. Așadar, acea realitate nu schimbă judecata generală despre permis și nepermis, dar are efect asupra sfatului

dat celui implicat, ca să urmeze adevărul fără să săvârșească răul și fără să facă ceea ce Allah și Trimisul Său nu iubesc.

Nu dezvolt aceste exemple; ele sunt numai pentru a vă apropia înțelesul. Alt exemplu care trebuie amintit: există judecăți ale Legii despre care oamenii de rând au o credință greșită. De pildă, în relatarea autentică este stabilit că Profetul ﷺ a urinat stând în picioare.

Este permis să urinezi stând în picioare dacă ești la adăpost de stropirea trupului ori a hainelor cu urină și necurăție, fiindcă Profetul ﷺ a făcut aceasta. Cei neștiutori și oamenii de rând pot crede însă că omul care o face greșește, încalcă buna-cuviință sau altceva asemenea.

Această părere a celor neștiutori nu înseamnă că judecata este greșită ori că nu trebuie urmată. Permiseunea este stabilită și autentică, fără îndoială. Greșeala celui neștiutor în credință sau în înțelegerea acelei judecăți se tratează prin lămurirea lui, nu prin schimbarea a ceea ce învățatul a recunoscut ca judecată corectă a Legii.

Deosebirea dintre alianță, atașament și cererea de ajutor

Al optulea principiu este însemnat și trebuie să îl ai în vedere: regulile privitoare la tawallî și muwâlâ față de necredincioși. În Lege și în învățăturile învățaților unicității lui Allah sunt doi termeni, cu două înțelesuri, pe care mulți îi confundă: tawallî și muwâlâ. Tawallî este necredință; muwâlâ nu este permisă. Al treilea lucru, cererea de ajutor unui necredincios și angajarea lui, este permis în condițiile sale. Sunt, așadar, trei chestiuni.

Tawallî: sprijinirea părții necredincioase împotriva musulmanilor

Despre tawallî au fost pogorâte cuvintele lui Allah:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنهُمْ ۚ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾

„O, voi care credeți! Nu îi luați pe iudei și pe creștini ca aliați: ei sunt aliați unii altora. Cine dintre voi se aliază cu ei este dintre ei. Allah nu călăuzește neamul celor nedrepti.”

Coran 5:51

Criteriul pentru tawallî este sprijinirea necredinciosului împotriva musulmanului în vreme de război între musulmani și

necredincioși, cu intenția ca necredincioșii să îi biruie pe musulmani.

Temeiul tawallî este iubirea deplină ori sprijinirea necredinciosului împotriva musulmanului. Cine îl iubește pe necredincios pentru religia sa i s-a alăturat prin tawallî, iar aceasta este necredință.

Muwālā: atașamentul din interes lumesc

Muwālā față de necredincioși înseamnă afecțiunea și atașamentul față de ei pentru cele lumești ale lor, a-i pune înaintea și a-i înălța. Este o abatere păcătoasă, nu necredință. Allah Preaînaltul a spus:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ
تَلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمُودَةِ﴾

„O, voi care credeți! Nu îi luați pe dușmanii Mei și pe dușmanii voștri ca aliați, arătându-le afecțiune.”

Coran 60:1 · Fragment coranic

Până la cuvintele Sale:

﴿وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾

„Cine dintre voi face aceasta s-a abătut de la calea cea dreaptă.”

Coran 60:1 · Fragment coranic

Învățații au spus: Allah li S-a adresat numindu-i credincioși, iar chemarea îl cuprinde și pe cel care le-a arătat afecțiune necredincioșilor. Aceasta dovedește că fapta lui nu este necredință, ci abatere de la calea cea dreaptă. Le-a arătat afecțiune și le-a făcut o destăinuire dintr-un motiv lumesc, nu din îndoială față de religie.

De aceea, Profetul ﷺ l-a întrebat pe cel care făcuse aceasta: „Ce te-a îndemnat să faci ceea ce ai făcut?” El a răspuns: „Pe Allah, nu este altceva decât că eu cred în Allah și în Trimisul Său. Am vrut să am față de acei oameni un serviciu de invocat, prin care Allah să

îmi ocrotească familia și averea.” Hadithul se află în cele două Șaḥīḥ-uri.

De aici se vede că afecțiunea și înclinarea față de necredincios din interes lumesc nu sunt necredință, dacă temelia credinței și încredințarea inimii se păstrează la cel care a manifestat acea formă de muwālā.

Cererea de ajutor și angajarea

În privința cererii de ajutor unui necredincios ori a angajării lui, învățații au spus că sunt permise în diferite împrejurări. În fiecare situație și întâmplare, ei dau verdictul pe care îl socotesc potrivit. Dăruirea de bani necredincioșilor ca milostenie, pentru apropierea inimilor sau pentru îndepărtarea relelor are o discuție aparte: este altă categorie decât cele trei amintite.

9 Prudență în raportarea hadithurilor la evenimente

Ultimul dintre aceste principii este să nu aplici, musulmanule, hadithurile despre tulburări direct realității în care trăiești. Când apar tulburări, oamenii se întorc la hadithurile Profetului ﷺ despre ele și în adunările lor se aude adesea: „Profetul ﷺ a spus cutare; acum este timpul lui; aceasta este tulburarea aceea!” și altele asemenea.

Înaintașii ne-au învățat că hadithurile despre tulburări nu se suprapun peste o situație prezentă. Adevărul celor vestite de Profet ﷺ se vede după ce tulburările s-au produs și au trecut, păstrând totodată avertismentul împotriva tuturor tulburărilor.

De pildă, unii au explicat cuvintele Profetului ﷺ „*Tulburarea de la sfârșitul vremurilor va fi de sub un bărbat din familia mea*” spunând că este vorba despre cutare fiu al cutăruia. Sau au spus că prin cuvintele „*Până când oamenii se vor învoi asupra unui bărbat asemenea șoldului pe o coastă*” este vorba despre cutare fiu al cutăruia. Ori au susținut că „*Va fi între voi și romei o pace sigură*”, până la sfârșitul hadithului și cele ce urmează în el, se întâmplă în vremea aceasta.

Aplicarea hadithurilor despre tulburări asupra evenimentelor prezente și răspândirea acestei aplicări printre musulmani nu fac parte din metoda oamenilor Sunnei și ai comunității. Ei pomenesc tulburările și hadithurile despre ele pentru a avertiza, pentru a-i ține pe musulmani departe de intrarea în ele și de apropierea de ele, astfel încât musulmanii să nu fie loviți de tulburare și să creadă adevărul celor vestite de Profet ﷺ.

Încheiere

Îi cer lui Allah, slăvit și preaînalt este El, să ne arate adevărul ca adevăr și să ne dăruiască urmarea lui, să ne binecuvânteze cu unitate, putere și statornicie pe adevăr și să ne facă dintre cei care se țin de metoda și credințele oamenilor Sunnei și ai comunității, de la început până la sfârșit, fără să despărțim nimic din ceea ce au spus, au stabilit ori au dovedit prin dovezile Legii.

O, Allah! Te rugăm să ne ferești de tulburări, atât de cele văzute, cât și de cele ascunse; să le dăruiești musulmanilor îndreptare, lor și conducătorilor lor; să le arăți calea dreaptă și să îi îndepărtezi de oamenii abaterii și ai stricăciunii, Doamne al lumilor!

Îi cerem lui Allah să ne numere între cei miluiți și să ne dăruiască un sfârșit bun. Să facă deznodământul acestei situații și al tulburărilor apărute bun pentru musulmani, să ne ferească de celelalte tulburări și de răul lor și să întoarcă răul lor asupra dușmanilor musulmanilor, Doamne al lumilor!

Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace Profetului nostru Muḥammad, familiei sale, companionilor săi și celor care îi urmează călăuzirea până în Ziua Judecății.

Glosar

Fitna فتنة

Încercare sau tulburare care pune în primejdie credința, discernământul ori unitatea comunității.

Sunna سنة

Învățătura și calea Profetului Muḥammad ﷺ.

Regulă specifică ضابط

Normă care guvernează problemele aceluiași capitol.

Principiu general قاعدة

Normă cuprinzătoare aplicată problemelor din capitole diferite.

Ḥilm حلم

Stăpânire de sine și cumpătate în fața mâniei.

Anāh أناة

Chibzuință și cercetare răbdătoare înainte de a hotărî.

Muwālā موالة

În capitolul al optulea: atașament și favorizare din interes lumesc, deosebite de tawallī și de ajutorul permis în condițiile sale.

Tawallī تولى

În distincția din capitolul al optulea, alăturare deplină: iubire pentru religia necredincioasă ori sprijinire împotriva musulmanilor în război, cu intenția biruinței părții necredincioase.

Muftiu مفتي

Învățat care dă verdicte privind Legea islamică.

Ṭaghūt طاغوت

Ceea ce este luat în mod nelegitim ca obiect al adorării în afara lui Allah.

Bibliografie

1. Coranul.
2. Muḥammad ibn Ismāʿīl al-Bukhārī. Al-Ṣaḥīḥ.
3. Muslim ibn al-Ḥajjāj. Al-Ṣaḥīḥ.
4. Abū Dāwūd al-Sijistānī. Al-Sunan.
5. Muḥammad ibn ʿĪsā al-Tirmidhī. Al-Jāmiʿ.
6. Aḥmad ibn Ḥanbal. Al-Musnad; completările lui ʿAbd Allāh ibn Aḥmad.
7. Ibn Abī ʿĀṣim. Al-Sunna.
8. Ibn Kathīr. Tafsīr al-Qurʾān al-ʿaẓīm.
9. Al-Ālūsī. Rūḥ al-maʿānī.
10. Muḥammad ibn Yūsuf al-Sanūsī. Mukammil Ikṃāl al-Ikṃāl, comentariu la Ṣaḥīḥ Muslim.
11. Muḥammad ibn Khalīfa al-Ubbī. Ikṃāl Ikṃāl al-Muʿlim, comentariu la Ṣaḥīḥ Muslim.
12. Al-Ḥasan ibn ʿAlī al-Barbahārī. Sharḥ al-Sunna.

Indice

blândețe	8–9, 11
chibzuință	8, 11
credincioși	24, 32, 37
cumpătare	10
cunoaștere	13, 18, 28–29
dezbinare	4, 17–18, 28
dreptate	15
hadithuri	29
învățați	26, 32
judecata Legii	13–14, 33–34
muwālā	36–38
sfat	25
stăpânire de sine	8
stindard	20–21, 23, 25
tawallī	36–37
tulburări	3, 6–8, 10–12, 14, 25, 28–30, 39–40

Al-Ḍawābiṭ al-shar‘iyya

Musulmanul în vremuri de tulburare

Nouă reguli despre blândețe, dreptate, unitatea
comunității și răspunderea pentru cuvinte. O chemare la
cumpătare, la urmarea dovezilor și la ferirea de tulburări.

Autor: Șālih ibn ‘Abd al-‘Azīz Āl al-Shaykh

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro